



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

maandag

02-12-2002

14:15 uur

lundi

02-12-2002

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

- Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de verklaringen van een gedetineerde aan de media over een belangrijk dossier inzake terrorisme" (nr. A368) 1
Sprekers: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, minister van Justitie
- Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de steeds feller wordende anti-Joodse acties in Brussel" (nr. A409) 3
Sprekers: Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen, minister van Justitie
- Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de opvolging van vrijgelaten gedetineerden" (nr. A431) 5
Sprekers: Bart Laeremans, Marc Verwilghen, minister van Justitie
- Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke aanpak van de rellen in Antwerpen" (nr. A453) 7
Sprekers: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, minister van Justitie
- Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de officiële erkenning en opening van de justitiehuzen in Veurne en Ieper" (nr. A427) 13
Sprekers: Yves Leterme, voorzitter van de CD&V-fractie, *Marc Verwilghen*, minister van Justitie

SOMMAIRE

- Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les déclarations d'un détenu aux médias au sujet d'un dossier important en matière de terrorisme" (n° A368) 1
Orateurs: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, ministre de la Justice
- Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "les actes-antisémites de plus en plus violents perpétrés à Bruxelles" (n° A409) 4
Orateurs: Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen, ministre de la Justice
- Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le suivi des détenus remis en liberté" (n° A431) 5
Orateurs: Bart Laeremans, Marc Verwilghen, ministre de la Justice
- Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les mesures judiciaires à appliquer dans le cadre des rixes à Anvers" (n° A453) 7
Orateurs: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, ministre de la Justice
- Question de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "l'agrément officiel et l'ouverture de maisons de justice à Furnes et à Ypres" (n° A427) 13
Orateurs: Yves Leterme, président du groupe CD&V, *Marc Verwilghen*, ministre de la Justice

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

MAANDAG 2 DECEMBER 2002

LUNDI 2 DECEMBRE 2002

14:15 uur

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.25 uur door de heer Fred Erdman, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.25 heures par M. Fred Erdman, président.

01 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de verklaringen van een gedetineerde aan de media over een belangrijk dossier inzake terrorisme" (nr. A368)

01 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les déclarations d'un détenu aux médias au sujet d'un dossier important en matière de terrorisme" (n° A368)

01.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de dossiers volgen mekaar zeer snel op. Het is alsof het dossier met betrekking tot de verklaringen aan de media over een belangrijk dossier inzake terrorisme ondertussen al uit de actualiteit is verdwenen. Ik denk dat er een aantal vragen overblijven, mijnheer de minister, die naar mijn aanvoelen belangrijk zijn.

De eerste vraag is de volgende. Hoe is het mogelijk dat een gedetineerde aan de media verklaringen kon afleggen over een lopend onderzoek inzake terrorisme en dat hij dat deed vanuit de gevangenis? We zullen het er allemaal over eens zijn dat dit eigenlijk niet kan, niet zou mogen, uit den boze is en dan zeker in een bijzonder belangrijk en gevoelig dossier van terrorisme. Daarbij rijzen een aantal vragen naar aanleiding van verklaringen in de media. Heeft de minister een tuchtonderzoek geïnitieerd lastens de onderzoeksrechter? Wie nam de beslissing om de gedetineerde toe te laten vanuit de gevangenis te telefoneren? Wie stond in voor de uitvoering van deze beslissing? Wie hield toezicht op de wijze van uitvoering van deze beslissing? Heeft het telefoongesprek het onderzoek in België en/of in het buitenland beïnvloed? Hoe wordt het toezicht op telefoongesprekken vanuit de gevangenis georganiseerd? Wat is de reglementering en hoe werd ze in casu toegepast? Zijn er specifieke instructies in terrorismedossiers? Hoe wordt de veiligheid van de bevolking in de omgeving van Kleine Brogel verzekerd?

Ik wil er nog een bijkomende vraag aan toevoegen naar aanleiding van een recent persartikel. Is het juist dat er nu ook een onderzoek loopt wegens schrieftevervalsing ten aanzien van de betrokkene? Tot daar, voorzitter, mijnheer de minister, de vragen die ik over dit dossier zou willen stellen aan de minister van Justitie.

01.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, u zal begrijpen dat met betrekking tot deze zaak ik bezwaarlijk in detail kan gaan, gelet op het nog lopende gerechtelijke onderzoek,

01.01 Tony Van Parys (CD&V): En raison de divers événements récents, ma question sur l'interview du Tunisien Trabelsi n'est plus guère d'actualité mais elle n'en est pas devenue moins importante.

Comment se peut-il qu'un détenu ait pu s'exprimer dans les médias à propos d'une enquête en cours sur le terrorisme? Qui a autorisé M. Trabelsi à téléphoner et qui a surveillé le détenu pendant qu'il passait ses coups de téléphone? Quelles règles générales s'appliquent-elles en la matière? Des règles spécifiques s'appliquent-elles aux dossiers relatifs au terrorisme? Une enquête disciplinaire sera-t-elle menée à l'encontre du juge d'instruction? Cet incident influence-t-il l'enquête en cours? Une enquête sera-t-elle également menée à propos d'un éventuel faux en écriture? Comment est assurée la sécurité à proximité de la base de *Kleine Brogel*?

01.02 Marc Verwilghen, ministre: L'instruction et l'examen des faits étant encore en cours, il m'est

ten eerste over de zaak zelf en ten tweede over het incident.

In elk geval, volgens de eerste bevindingen heeft de betrokken gedetineerde aan de behandelende onderzoeksrechter, de heer Franssen, toelating gevraagd om telefonisch overleg te kunnen plegen met zijn raadslieden. Daarvoor heeft hij een aantal telefoonnummers opgegeven, waarvan hij gezegd heeft dat ze toebehoren aan zijn advocaat. De onderzoeksrechter heeft het verzoek van betrokkene ingewilligd en hij heeft ook de lijst van de telefoonnummers doorgegeven aan de gevangenis van Vorst. Achteraf is wel gebleken dat een van de opgegeven telefoonnummers niet toebehoorde aan een advocaat, maar wel aan een journalist. In dit verband heb ik de procureur-generaal in Brussel verzocht om met de eerste voorzitter van het hof van beroep in overleg te treden, ten einde in hoofddorde na te gaan wat er precies gebeurd is en of in dat verband bijzondere maatregelen zich opdringen, en bijkomend ook te willen onderzoeken op welke wijze kan worden verzekerd – voor zover nazicht enig gebrek aan het licht zou brengen – dat een dergelijk incident zich in de toekomst niet meer kan herhalen.

Wat betreft de wijze waarop het telefoneren is georganiseerd in de gevangenissen, moet ik u het volgende toelichten en wel dat de bepalingen omtrent het gebruik van de telefoon worden geregeld in het artikel 35bis van het koninklijk besluit van 21 mei 1965. Dat is dus al een behoorlijke tijd geleden. Deze houden het recht in voor een opgesloten gedetineerde om te bellen naar zijn raadsman, naar zijn ouders, naar de verwanten in de rechte lijn, naar de voogd, de partner, de broers en de zussen, alsook de persoon waarmee de gedetineerde een feitelijk gezin vormt.

Die regel is van toepassing op alle gedetineerden, dus ook op deze gedetineerde. De geldende bepaling die in dat geval eveneens wordt toegepast door de directeur van de gevangenis te Vorst is dat de gedetineerde naar een bureau wordt gebracht om te bellen naar zijn advocaat en dat het telefoonnummer wordt gevormd door de kwartierchef. Er moet toch wel worden gewezen op het feit dat de begeleidende beambte, de kwartierchef, niet mag luisteren naar het gesprek wanneer de gedetineerde geacht wordt te bellen naar zijn advocaat, wat nogal vanzelfsprekend is.

Qua specifieke maatregelen werd, gezien de aard van het dossier en zoals steeds ingeval van een dossier met een specifiek risico, een begeleidingscomité opgericht dat bestaat uit leden van de penitentiaire administratie, met punctuele aanwezigheid van de bevoegde gerechtelijke autoriteiten. De onderzoeksrechter heeft inderdaad ingevolge artikel 613 van het Wetboek van strafvordering de mogelijkheid bevel te geven aan de administratie om, met betrekking tot de detentievoorwaarden van een beklaagde, bepaalde voorwaarden nauwlettend te volgen. Op basis van een aantal algemene krachtlijnen die inzake terrorismedossiers worden toegepast, worden door dit comité specifieke regimeaspecten uitgewerkt voor de betrokken gedetineerde. Deze regimeaspecten worden maandelijks geëvalueerd.

Wat uw vraag betreft over de impact van deze kwestie op het gerechtelijk onderzoek, kan ik mij natuurlijk bezwaarlijk uitspreken. Het komt mij echter voor dat als er enig impact zou zijn die niet mag

difficile d'évoquer cette question en détail.

Il me revient que l'intéressé a communiqué au juge d'instruction une série de numéros de téléphone appartenant prétendument à ses conseils. Il a été autorisé à téléphoner mais il s'est avéré par la suite qu'un des numéros était celui d'une journaliste. Le procureur général de Bruxelles et le premier président de la cour d'appel cherchent à déterminer ce qui s'est exactement passé et s'il est nécessaire de prendre des mesures pour éviter que cet incident ne se reproduise.

L'utilisation du téléphone dans les prisons est régie par l'article 35bis de l'arrêté royal du 21 mai 1965. Tout détenu, et donc aussi M. Trabelsi, a le droit de téléphoner à son conseil et aux membres de sa famille. Il doit le faire dans un bureau distinct où le chef de quartier compose le numéro. Le directeur de la prison de Forest a appliqué ces règles. Toutefois, l'accompagnateur ne peut écouter une conversation téléphonique entre un détenu et son avocat.

Un comité d'accompagnement spécial détermine les conditions de détention qui s'appliquent dans des dossiers spécifiques tels que ceux se rapportant à des affaires de terrorisme, par exemple.

Il me paraît qu'il ne faut pas surestimer l'impact de cet incident sur l'enquête judiciaire.

Vous devriez en fait adresser vos questions concernant la base de *Kleine Brogel* aux ministres de la Défense et de l'Intérieur. Tous les départements concernés doivent évidemment s'informer mutuellement.

worden overschat.

Inzake uw slotvraag betreffende de veiligheid rond Kleine Brogel, komt het mij voor dat dergelijke schikkingen in eerste instantie zouden moeten worden genomen door de ministers van Landsverdediging en van Binnenlandse Zaken en eventueel ook door de minister van Volksgezondheid. In elk geval komt het mij, als minister van Justitie, niet toe daarin bijzondere schikkingen te treffen.

Het risico is bekend en er moet dus navenant worden gehandeld. Dat is trouwens een van de redenen waarom diensten die voor de veiligheid instaan vaak aan de onderzoeksrechters vragen om hen te gepasten tijde inlichtingen te verstrekken met betrekking tot de lopende dossiers. Ook op dat vlak lijkt het mij aangewezen op tijd en stond de principes in herinnering te brengen, opdat die informatie doorstroomt en kan worden aangewend indien nodig.

01.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de minister, ik blijf ervan overtuigd dat zulke zaken niet kunnen. Het gaat hier om een bijzonder belangrijk en gevoelig dossier. Indien men telefonisch contact kan opnemen met de RTBF dan kan men dat ook met anderen doen en op die manier kan het dossier wel degelijk worden beïnvloed. Volgens mij moeten alle mogelijke maatregelen worden genomen om zulks te voorkomen.

Bovendien vrees ik dat men, wat betreft het lopende onderzoek, minder goede bedoelingen had, in die zin dat de verklaringen van de betrokkenen vermoedelijk meer voor buitenlands dan voor binnenlands gebruik waren bedoeld. Immers, het is bekend dat er ook een onderzoek aan de gang is in Parijs, in Frankrijk, met betrekking tot de opdrachtgevers inzake een eventuele geplande aanslag op de ambassade van de Verenigde Staten. Ongetwijfeld had betrokkene met zijn verklaringen intenties met betrekking tot dit onderzoek. Naar mijn aanvoelen bestaan er wel degelijk risico's met betrekking tot het lopende onderzoek, zij het dan met betrekking tot het onderzoek dat in het buitenland wordt gevoerd.

Hopelijk zal dit nooit meer gebeuren, ten eerste voor de geloofwaardigheid van de gerechtelijke instanties waarin de burger vertrouwen moet hebben en, ten tweede, voor de buitenlandse gerechtelijke instanties die met deze materie bezig zijn.

01.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik deel volledig de mening van de heer Van Parys. Ik wil er wel de aandacht op vestigen dat een gerechtelijke beschikking is afgeleverd door de onderzoeksrechter, die aan de betrokkene de toelating heeft gegeven om te telefoneren. De vraag dringt zich op in welke omstandigheden zulks is geschied. Had men kennis van een en ander en heeft men een verificatie doorgevoerd. Op die vragen kan ik momenteel geen antwoord geven. Het onderzoek dat ik heb gevraagd aan de procureur-generaal te Brussel bij de eerste voorzitter van dat Hof, zal daarover uitsluitsel moeten brengen.

01.03 Tony Van Parys (CD&V): Ce qui s'est passé à Forest est vraiment inacceptable. Tout doit être mis en œuvre pour éviter la répétition de tels faits. N'oublions pas qu'il y va de la crédibilité de la justice, non seulement aux yeux des citoyens belges mais encore à ceux des instances judiciaires étrangères qui enquêtent sur les commanditaires de Trabelsi. Je pense que les déclarations de ce dernier étaient avant tout destinées à l'étranger.

01.04 Marc Verwilghen, ministre: Cet incident retient également toute mon attention. Trabelsi a certes dupé tout le monde mais le juge n'en a pas moins donné son autorisation. Le détenu qui bénéficiait de cette autorisation a-t-il bien fait l'objet de toute la surveillance requise et s'est-on assuré qu'il n'en abusait pas? C'est pour vérifier ces éléments que j'ai chargé le procureur d'ouvrir une instruction.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de steeds feller wordende anti-Joodse acties in Brussel" (nr. A409)

02 Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "les actes-antisémites de plus en plus violents perpétrés à Bruxelles" (n° A409)

02.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is misschien het gevolg van een soort multiculturele ideologie waar men ervan uitgaat dat er nergens grenzen zijn, maar, in elk geval is de realiteit dat sommigen steeds meer het conflict in het Midden-Oosten tussen Palestijnen en Israël bij ons willen importeren en dat steeds opnieuw met meer felheid gaan doen.

Ik heb hier in de loop der jaren – en de minister van Binnenlandse Zaken was toen nog de heer Tobback; het is dus al een tijdje geleden – geïnterpelleerd over bijvoorbeeld de poging tot brandstichting in de synagoge van de Kliniekstraat in Anderlecht. Ik ben later nog moeten terugkomen op gelijkaardige incidenten in dezelfde straat en ten overstaan van dezelfde synagoge. Ik heb ook nog vragen gesteld in verband met de aanslag op rabbijn Riggi in de Brusselse metro.

Ik heb de indruk dat er een permanente escalatie is van die feiten. Naar aanleiding van het opnieuw opblaaien van de gebeurtenissen in Israël en in Palestina, is men hier ook steeds feller gaan reageren ten overstaan van de joodse gemeenschap. Indertijd beperkte zich dat nog tot betogingen. Ik herinner me dat, toen de heer Wiesenthal op een zondagnamiddag een voordracht gaf in de cinema Eldorado op het de Brouckèreplein, er ook een tegenbetoging was. Wat de heer Wiesenthal te maken had met wat op dat ogenblik gebeurde in Israël, weet ik niet, maar zij wisten het blijkbaar wel.

Maar nu gaat men steeds verder en verder. Er zijn, mijnheer de minister, al enkele keren aanvallen geweest op joodse zaken en winkels in Molenbeek. Dat dit in Molenbeek gebeurt, is misschien niet zo toevallig. Het voorlopige hoogtepunt deed zich voor op 17 november in het Athénée Marcel Tricot in Laken. Daar werd een pas overgekomen jonge joodse leraar als het ware aangevallen in zijn klas door een groep leerlingen die men, als men politiek correct spreekt, allochtonen noemt. Hij was een goed uur lang totaal omsingeld, moest alle mogelijke scheldwoorden maar ook af en toe fysiek geweld ondergaan. Hij vertelde dat men zelfs stoelen naar zijn hoofd slingerde, enzovoort. Geweld is in Brusselse scholen, helaas, mijnheer de voorzitter, geen echte uitzondering. Er is geweld op leraars, op leerlingen en tussen leerlingen onderling. Maar geweld op deze basis is wel een nieuwe en gevaarlijke evolutie van de mentaliteit die op dit ogenblik bij ons heerst.

De betrokken leraar is niet door de knieën gegaan, hij heeft stand gehouden in de klas. Daarna heeft hij klacht ingediend bij de politie. Voor zover ik de Brusselse pers mag geloven, is hij ondertussen niet meer op school verschenen. Officieel zou hij ziek zijn, maar dit is zeker geen verwijt. Ik begrijp best wat er zich in de geest van de man afspeelt.

De zeven leerlingen zijn van de school gestuurd. Hun identiteit is dus gekend. Mijnheer de minister, ik wil hier niet spreken over uw positief

02.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): D'aucuns s'emploient à importer, avec une virulence croissante, le conflit israélo-palestinien dans nos frontières, peut-être au nom d'une quelconque idéologie multiculturelle. Il y a des années déjà, j'avais interrogé le ministre de l'Intérieur de l'époque, M. Tobback, sur les incidents dont étaient victimes des juifs. Depuis lors, c'est l'escalade.

Ces incidents ont connu leur apogée – provisoire – le 17 novembre, lorsqu'un enseignant juif d'un athénée bruxellois s'est fait insulter une heure durant par ses étudiants d'origine étrangère, qui sont allés jusqu'à lui jeter des chaises à la tête.

L'enseignant a ensuite déposé plainte auprès de la police et n'est plus réapparu en classe. Les élèves concernés ont été renvoyés de l'école.

Le ministre de la Justice pourrait-il insister, sans pour autant faire usage de son droit d'injonction, pour que ces faits ne soient pas simplement classés sans suite? Si l'on veut éviter de tels comportements à l'avenir, il faut faire preuve d'une certaine fermeté.

injunctierecht, maar kunt u er niet op aandringen dat de feiten niet worden geseponeerd zoals zovele zaken bij ons ergens blijven liggen, voor goede en minder goede redenen? Goede redenen zijn er niet zo vaak. Ik kan begrijpen dat men bij de parketten soms overwerkt is. Dit is echter een gevaarlijke evolutie. U kunt natuurlijk van uw positief injunctierecht gebruik maken. Ik denk echter dat u bij de parketten kan aanbrengen dat dergelijke zaken au sérieux moeten worden genomen. Als we op deze zaak niet reageren, zal dat steeds erger worden, met alle gevolgen van dien. Een klein beetje streng optreden is, mijns inziens, wel gepast om zaken zoals ik ze geschetst heb in de toekomst te vermijden of te proberen vermijden.

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van den Eynde, mijn antwoord zal relatief kort zijn.

Wij stellen vast dat zich in onze maatschappij een aantal onverdraagzaamheden uiten. Soms gebeurt dat door racistische, soms door godsdienstig geïnspireerde reacties,

02.03 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Soms de twee samen.

02.04 Minister **Marc Verwilghen**: ...soms ook de twee samen, die zich ook vaak vertalen in het plegen van een misdrijf. Laat het duidelijk zijn dat in elk van die gevallen men een dossier opent en proces-verbaal wordt opgesteld.

Voor sommige van de door u aangehaalde feiten zijn er vooronderzoeken aan de gang. In andere zijn er gerechtelijke onderzoeken aan de gang. In elk geval, die zaken worden ernstig genomen en zullen te gepasten tijde een afhandeling krijgen, hetzij via een rechtstreekse dagvaarding van het openbaar ministerie, hetzij dat de zaken zullen worden doorverwezen door de correctionele raadkamer voor verdere afhandeling, desgevallend zelfs ten aanzien van minderjarigen, door maatregelen, te nemen door de jeugdrechter.

In elk geval moei ik mij momenteel niet in die lopende onderzoeken omdat ik denk dat men gewoon moet afwachten welk gevolg eraan wordt gegeven, maar het is dus wel de bedoeling daar ook strafrechtelijk gevolg aan te verlenen.

02.05 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

02.06 Minister **Marc Verwilghen**: Ik heb mijn positief injunctierecht niet kunnen aanwenden, vermits die zaken nog in onderzoek zijn.

02.07 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, dat wilde ik net zeggen. Als u de zaak van nabij volgt en u stelt vast dat het onderzoek met de nodige kracht wordt voortgezet, dan hoeft u dat recht uiteraard niet aan te wenden.

Ik dank u voor uw antwoord, maar durf erop aandringen dat u dat dossier van zeer nabij in het oog zou houden.

Het incident is gesloten.

02.04 Minister **Marc Verwilghen**: Lorsque ce type d'intolérances sociales débouche sur un délit, un procès-verbal est toujours dressé. Certains faits dont il est concrètement question font l'objet d'une information. Une enquête judiciaire a été ouverte à propos d'autres faits. Nous devons attendre le résultat de ces enquêtes. En tout état de cause, l'objectif est de réserver une suite pénale à ces faits, en l'occurrence par l'entremise du juge de la jeunesse. Dans la mesure où des enquêtes sont déjà en cours, il est inutile que je fasse usage de mon droit d'injonction positive.

02.07 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): En effet. Je demande néanmoins instamment au ministre de suivre très attentivement ce dossier.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de opvolging van vrijgelaten gedetineerden" (nr. A431)

03 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le suivi des détenus remis en liberté" (n° A431)

03.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, iedereen heeft wellicht gehoord over de gruwelijke ziekenhuismoord in het Brugmannziekenhuis in Brussel in de week van 4 november. Een 28-jarige allochtoon vermoordde er een 71-jarige vrouw met talloze messteken. Het was hierbij opvallend dat de man nog geen maand eerder vrijgelaten was uit de gevangenis. Blijkbaar was hij op heel korte termijn hervallen. Hij zou veroordeeld geweest zijn voor drugsfeiten en gewelddadige diefstallen. Er is echter meer, volgens een artikel uit Het Laatste Nieuws van 16 november blijkt hij ook een telg te zijn uit een zeer gewelddadige familie, een verschrikkelijk gewelddadige familie. Ze zijn in totaal met zes broers en deze hebben allemaal een zeer lange waslijst aan veroordelingen. De oudste heeft dan nog het slechtste voorbeeld gegeven. Hij heeft in 1991 zijn 66-jarige buurman doodgestoken. Hij is inmiddels ook weer vrijgelaten. Als zoiets vandaag zou gebeurd zijn, maar dan omgekeerd, dan zouden sommigen gesproken hebben van een racistische moord. Het gaat dus om een zeer gewelddadige familie.

Mijnheer de minister, mijn vraag is of er in deze omstandigheden bij het toezicht op gedetineerden en ex-gedetineerden niet alleen rekening wordt gehouden met de recidive, maar ook met de bijzonder gewelddadige familiale omgeving waar deze mensen terug in terechtkomen wanneer ze de gevangenis verlaten. Hoe gebeurt het toezicht op dit soort gevaarlijke gedetineerden? Onder welke voorwaarden is de betrokkene vrijgekomen? Is er opvolging geweest? Hoe komt het dat dit allemaal gefaald heeft?

03.02 **Minister Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Laeremans, u weet dat ik eigenlijk nooit over een individueel geval uitleg geef. Ik zal het dus in algemene bewoordingen doen. Van twee zaken één: ofwel weet u iets over deze zaak, ofwel weet u er niets over. U verwijst naar Het Laatste Nieuws, u mag daar naar verwijzen, er zijn nog kranten in dit land. Ik wil u alleen maar zeggen dat de betrokken man een straf opgelegd heeft gekregen en deze ook volledig heeft ondergaan, tot de laatste dag. Ik weet niet of u in ons rechtsbestel een systeem kent dat erin bestaat om ook achteraf nog bijkomend toezicht uit te oefenen. Dit is niet het geval. Mocht het een straf geweest zijn onder voorwaarden, dan hadden deze voorwaarden vanzelfsprekend gecontroleerd moeten worden.

Wat u mij nu vraagt is dat iemand op het einde van een straf of als hij antecedenten heeft – dat is nogal evident, op het einde van een straf heeft hij zeker antecedenten vermits hij net een straf heeft uitgezeten – onder een soort blijvende controle zou moeten functioneren. U weet dat de commissie-Holsters inspanningen zal doen en voorstellen zal maken met betrekking tot de voorwaarden die betrekking hebben op een invrijheidstelling en het toezicht op de strafuitvoering. Wellicht zal het maatschappelijk debat dat we op dat ogenblik binnen het Parlement houden aanleiding geven tot

03.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Il arrive régulièrement que des détenus remis en liberté récidivent. La semaine du 4 novembre encore, un étranger de vingt-huit ans a assassiné une femme de septante et un ans, un mois à peine après sa sortie de prison. Le coupable avait déjà été condamné pour faits de drogue et vols avec violence. Selon le quotidien *Het Laatste Nieuws* du 16 novembre, les six frères de l'assassin ont également une série de condamnations à leur actif.

La procédure de suivi des détenus libérés tient-elle compte d'une éventuelle récidive des intéressés ainsi que de l'environnement violent dont ils sont issus? Sous quelles conditions cette personne a-t-elle été libérée? A-t-elle fait l'objet d'un suivi?

03.02 **Marc Verwilghen**, ministre: En tant que ministre de la Justice, je ne suis ni apte ni autorisé à fournir des informations sur des dossiers individuels. M. Laeremans le sait parfaitement mais tente manifestement d'obtenir, malgré tout, des informations sur un dossier juridique individuel en posant des questions d'ordre général. M. Laeremans insinue que l'intéressé a bénéficié d'une libération anticipée et aurait récidivé. Ce faisant, il entend bien entendu dénoncer la politique de libération anticipée. Je me vois contraint de décevoir M. Laeremans: cette personne n'a nullement bénéficié d'une libération anticipée mais a purgé intégralement sa peine. Une

bijvoorbeeld straffen met een opvolging. In elk geval, in deze speelde dat geen rol. De man had zijn volledige straf uitgezeten. Dat toont misschien aan, in dat geval op een schrijnende wijze, dat zelfs het ondergaan en het uitzitten van een straf niet altijd de garantie biedt dat men niet zal recidiveren.

libération anticipée aurait été assortie de conditions et d'un accompagnement contrôlé. Le fait de purger totalement sa peine d'emprisonnement n'offre bien entendu aucune garantie absolue.

03.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, het is enkele jaren geleden dat ik van uw voorganger nog cijfers gekregen heb in verband met het uitzitten van de straf. Uit die cijfers bleek dat amper 2% van het totaal aantal gedetineerden actueel nog zijn straf volledig uitzit. De kans dat men dat daadwerkelijk doet is dus zeer klein. Als dat hier gebeurd is, dan is dat een misschien gelukkige of ongelukkige uitzondering. Het gebeurt in elk geval heel weinig. Zelfs bij dergelijke situaties waar men een volledige straf heeft uitgezeten is het ook nog altijd nuttig dat zo'n mensen begeleid, opgevolgd worden. Dat is voor alle ex-gedetineerden het geval. Natuurlijk, ook dan weet ik maar al te best dat er nog mensen door de mazen glippen en criminele feiten begaan. Alleen is het hier een verschrikkelijk feit waar een totaal onschuldige en weerloze vrouw – een vrouw die aan toestellen ligt in een ziekenhuis – op zeer gruwelijke wijze vermoord wordt. Ik kan uit het dossier enkel afleiden – als ik zie dat er zes broers zijn die allemaal een waslijst hebben van criminele feiten, waaronder iemand die ook al een moord gepleegd heeft – dat het toch schrijnend is dat dit soort families hier kan blijven. Ik bedoel, als zoiets zou gebeuren in Marokko of Oost-Europa of waar dan ook, denk ik dat de familie met klikken en klakken het land zou worden uitgezet, nadat de straf van de betrokkenen wordt uitgezet. Hier is men veel te laks, hier tolereert men veel te veel en dan krijgt men dit soort schrijnende gevolgen. Het is intriest.

03.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Les statistiques révèlent que 2 pour cent à peine des détenus purgent l'intégralité de leur peine, ce qui est tout de même très peu. Il se trouve que la personne qui fait l'objet de ma question appartient justement à ces deux pour cent.

Il semble malgré tout souhaitable que les détenus qui ont purgé l'intégralité de leur peine fassent également l'objet d'un suivi, même si celui-ci n'offre aucune garantie absolue. Lorsque je constate qu'au moins six membres de la famille de l'intéressé ont déjà eu maille à partir avec la justice, je me demande pourquoi une telle famille n'est pas expulsée sur-le-champ.

De **voorzitter**: Ja, ieder heeft zijn concept blijkbaar van de rechten van de mens, maar enfin, tot daar toe.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de gerechtelijke aanpak van de rellen in Antwerpen" (nr. A453)

04 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les mesures judiciaires à appliquer dans le cadre des rixes à Anvers" (n° A453)

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik geloof dat wat de laatste weken in Antwerpen is gebeurd hoe dan ook niet door de beugel kan. Ik heb het dan onder meer over de burgerpatrouilles waarbij mensen initiatieven nemen om controletaken op te starten ten aanzien van de politiediensten. Ik heb het over het uitlokken en organiseren van rellen.

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Les patrouilles civiles organisées par la Ligue arabe européenne et les récentes émeutes qui ont éclaté dans les rues d'Anvers à la suite du meurtre commis à Borgerhout, mettent la population en émoi et jettent une ombre sur l'intégration.

Ik geloof dat wij niet in een omgeving kunnen leven waar relschoppers de baas zijn. Ik denk dat de overheid de baas moet zijn en dat in die omstandigheden wat is gebeurd op geen enkele wijze aanvaardbaar kan zijn. Het is bovendien – dit is een even belangrijk argument – een hypotheek op de integratie. Ik geloof dat de omstandigheden die zijn gecreëerd alleen maar het behoorlijk samenleven van mensen van verschillende origine kan hypotheekeren.

Lorsque l'ordre est menacé, la justice doit prendre ses responsabilités. J'ai une confiance absolue dans le procureur du Roi d'Anvers et je suis convaincu qu'il

Ik geloof dat er in deze omstandigheden, waarbij de rechtsorde in het gedrang komt, maar een gerechtvaardigde houding is. Het is nu aan het gerecht om op te treden. Het is aan het gerecht om zijn werk te doen. Ik geloof dat wij het erover eens zijn dat wij wat dat betreft in Antwerpen over een procureur des Konings beschikken die van wanten weet en die in vele dossiers bewezen heeft dat hij een situatie aankan. Ik denk dan ook dat het dossier in kwestie in goede handen is.

Het is mijn opinie dat indien men een aanhouding heeft verricht, onder meer ten aanzien van Abou Jahjah, men wel zal weten waarom men die man heeft laten oppakken. Als de onderzoeksrechter hem heeft aangehouden, zal de onderzoeksrechter weten waarom hij dit heeft gedaan. Mijn uitdrukkelijke boodschap en stelling is: laat alstublieft het gerecht in deze zijn werk doen, dit dossier is in goede handen en moet ook tot een goed einde worden gebracht. Dat zal natuurlijk de ultieme toets zijn van de wijze waarop dit dossier wordt behandeld.

Mijnheer de minister, wel ben ik minder enthousiast over een aantal politieke acties en politieke reacties. Ik heb een aantal vertegenwoordigers van Agalev en SP.A – ik veronderstel dat ze in eigen naam spraken, mijnheer de voorzitter – openlijk vragen horen stellen bij de aanhouding en bij het oppakken van de persoon in kwestie. Ik moet u zeggen dat, op een ogenblik dat de zaak onder de rechter is en dus de raadkamer morgen een uitspraak zal doen, dit, ten eerste, niet verstandig is en, ten tweede, dat dergelijke vragen op dit ogenblik niet aan de orde zijn, er nog eens van uitgaande dat naar mijn aanvoelen het aan het gerecht toekomt om te weten wat men doet en de initiatieven te nemen die noodzakelijk zijn. Het is heel moeilijk aanvaardbaar dat, indien het parket het initiatief neemt om iemand te laten oppakken en de onderzoeksrechter het initiatief neemt om iemand aan te houden, dat dan in politieke kringen daar onmiddellijk alle soorten vragen worden over gesteld, weze het maar omdat wat dan gezegd wordt, op een bepaald ogenblik ook door de partijen in het geding kan worden aangewend en een argument zou kunnen zijn in de ene of de andere richting.

Ik wil een beetje hetzelfde zeggen over de uitlatingen van de eerste minister vorige donderdag in het Parlement. Met verbazing – ik weet dat ook anderen dezelfde reactie hebben gehad – heb ik vastgesteld dat de eerste minister quasi het oppakken van de betrokkene heeft aangekondigd, in die mate dat het nog maar een kwestie van uren zou zijn. Het was zonder meer duidelijk wat de eerste minister eigenlijk bedoelde. Ik moet u zeggen, mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dat ik dit een primeur vind in ons regime. Ik wil het woord regime even gebruiken, omdat dit initiatief thuishoort in een regime waar men klaarblijkelijk de justitie als instrument gebruikt voor politieke actie. Dit hoort dus niet thuis in een democratie. Er zijn regimes waar men inderdaad justitie aanwendt om een politieke actie te motiveren, om een politieke actie een bepaalde motivering of legitimatie te geven.

Hetzelfde geldt ten aanzien van wat de eerste minister de dag nadien heeft gezegd in zijn persconferentie na de Ministerraad. Hij zei toen dat de minister van Justitie opdracht had gegeven tot het oppakken van de persoon in kwestie. Er zijn inderdaad regimes waar de

s'attellera au dossier avec conviction. Je présume que M. Dyab Abou Jahjah n'a pas été arrêté sans raison, et que cette intervention repose sur de bonnes raisons. Nous devons laisser agir la justice en toute sérénité.

Force m'est de constater que plusieurs hommes politiques, s'exprimant ou non au nom de leur parti politique (en l'occurrence le SP.A et Agalev), ont tenu des propos assez malencontreux à la suite de l'arrestation de M. Abou Jahjah. Or, lorsqu'un dossier est entre les mains de la justice, de telles questions ne sont plus de mise.

J'ai été surpris par les propos tenus par le premier ministre durant l'heure des questions et réponses, jeudi passé, à la Chambre. En fait, il a plus ou moins annoncé l'arrestation d'Abou Jahjah, qui est intervenue quelques heures plus tard. Je m'interroge sur l'attitude d'un premier ministre qui annonce pour ainsi dire à la Chambre une action de la justice. De surcroît, le premier ministre a déclaré vendredi dernier que le ministre de la Justice avait ordonné l'arrestation d'Abou Jahjah. Est-ce normal dans un Etat de droit démocratique où prévaut la séparation des pouvoirs? C'est une évolution inquiétante. Je me demande ce qu'il adviendra si la défense invoque cet argument pour dénoncer l'arrestation

Le ministre de la Justice a-t-il fait usage de son droit d'injonction positive pour agir contre la LAE? Quelle était la teneur de la demande d'enquête qu'a reçue le parquet général le 20 novembre? De qui cette demande émanait-elle?

Le parquet général a-t-il omis de réserver une suite à l'injonction ou celle-ci a-t-elle été transmise au procureur du Roi? L'arsenal juridique actuel est-il

politieke overheid zich de bevoegdheid toe-eigent om personen op te pakken. Gelukkig is dit in ons systeem wettelijk nog niet het geval, maar in de feiten geeft de eerste minister de indruk dat de uitvoerende macht, de regering in staat zou zijn of de bevoegdheid zou hebben dit te doen. Dit komt mij bijzonder verrassend voor en het beangstigt mij omdat wij aldus worden geconfronteerd met een wijze van machtsoefening die niet thuishoort in een rechtsstaat. Bovendien – en wij houden ons hart vast – zouden ook deze uitlatingen wel eens kunnen worden gebruikt in de debatten die binnenkort zullen moeten worden gevoerd. Stel u voor dat dit een troef zou zijn voor de verdediging waar men dan zou kunnen zeggen dat er een politieke aanhouding is gebeurd daar waar het mijn absolute overtuiging is dat dit niet het geval is en dat men alleen maar omwille van de politieke recuperatie deze indruk heeft gewekt maar men niet beseft welke risico's men heeft genomen door het oppakken in een bepaald kader te plaatsen en het politiek te recupereren.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit zijn een aantal voorafgaande bedenkingen die u mij niet zult ten kwade duiden om te komen tot de concrete vraagstelling die aan de actualiteit is aangepast omwille van het feit dat tussen de vraagstelling en het moment toch wel heel wat is gebeurd. De vraag werd gesteld op een ogenblik dat de betrokkene nog niet was opgepakt.

Ik kom tot mijn concrete vragen en meer specifiek tot het initiatief van de minister om gebruik te maken van zijn positief injunctierecht. Ik wil toch nog even erop wijzen dat dit positief injunctierecht er niet kan toe strekken om iemand op te pakken, maar wel om een onderzoek te bevelen. Alleen in andere totalitaire regimes zou dit positief injunctierecht kunnen betekenen dat de minister iemand zou kunnen laten oppakken. In een rechtsstaat is het zo dat de minister van Justitie het initiatief kan nemen om een onderzoek te voeren.

Klaarblijkelijk werd op 20 november opdracht gegeven aan het parket-generaal in Antwerpen tot het instellen van een onderzoek. Mijn vraag is wat het voorwerp van dit onderzoek was en waarom dit initiatief werd genomen? Concreet zou ik willen weten of er op dat ogenblik nog geen opsporingsonderzoek aan de gang was. Het is immers evident dat, als er een opsporingsonderzoek is, het dan ook niet meer hoeft dat de minister een initiatief neemt. Ik verwijs hierbij naar het antwoord op de vraag in het dossier dat daarnet aan de orde was.

Mijn tweede vraag in verband met de positieve injunctie is of de opdracht die u gaf aan het parket-generaal is blijven liggen of werd overgemaakt aan de procureur des Konings om het gewenste gevolg eraan te geven.

Daarnaast heb ik nog een paar vragen die betrekking hebben op een aantal verklaringen die werden afgelegd in verband met het dossier. Het verraste mij dat de minister van Binnenlandse Zaken en de veiligheidsadviseur van de eerste minister in de media – en in het Parlement, wat betreft de minister – verklaarden dat het wettelijk arsenaal waarover men nu beschikt zou moeten worden aangepast en niet zou volstaan.

Mijnheer de minister, bent u van oordeel dat in deze omstandigheden

suffisamment étoffé pour permettre de traiter un dossier comme celui de la LAE? A combien d'arrestations administratives et judiciaires a-t-il été procédé? A-t-on une idée de l'ampleur du mouvement de la LAE et des moyens dont elle dispose? Existe-t-il des indices de criminalité organisée?

een uitzonderingswetgeving tot stand moet komen Uit de ondertoon van mijn vraag begrijpt u wellicht dat wat mij betreft dit niet aan de orde kan zijn en dat wij op dit ogenblik de gepaste sereniteit moeten bewaren.

Ik heb ook nog twee punctuele vragen. In de pers lazen wij dat, naar aanleiding van de rellen van maandag, dinsdag of woensdag, honderd zestig aanhoudingen werden verricht. Graag vernam ik hoeveel administratieve aanhoudingen er waren en hoeveel gerechtelijke aanhoudingen. In deze materie is het uiteraard belangrijk om de openbare orde te handhaven, wat betekent dat er administratieve aanhoudingen kunnen zijn voor een beperkte periode, maar ook dat er een gerechtelijk gevolg wordt gegeven wanneer het gaat om bepaalde misdrijven. Ik had dus graag het aantal gerechtelijke aanhoudingen gekend en ik had ook graag geweten hoeveel aanhoudingen er werden bevestigd.

Ten slotte heb ik nog een vraag omtrent de omvang van het AEL. Zijn er aanwijzingen van georganiseerde criminaliteit? Ik begrijp dat het, gezien de omstandigheden, misschien moeilijk is om deze vraag te beantwoorden. Ik zal dan ook begrip opbrengen voor uw voorbehoud dienaangaande, hoewel het toch belangrijk is hieromtrent stilaan wat duidelijkheid te krijgen.

Mijnheer de voorzitter, tot hier beperken zich mijn vragen aan de minister van Justitie, naar aanleiding van de incidenten die zich voordeden in Antwerpen.

04.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, dit is de vierde vraag die ik vandaag beantwoord en het toeval zal wellicht hebben gewild dat elk van die vragen betrekking heeft op lopende dossiers bij Justitie, hetzij in een gerechtelijk onderzoek, hetzij in een opsporingsonderzoek. Collega Bourgeois zou dit zaken sub judice noemen, die in de rechtbanken in behandeling zijn. Het zou niet slecht zijn – voor iedereen – dat wij met bijzondere voorzichtigheid zouden spreken. Ik beweer niet dat uit de vraag van collega Van Parys geen voorzichtigheid blijkt. Wij moeten bijzonder voorzichtig zijn met het stellen van vragen die betrekking hebben op een lopend onderzoek, te meer daar het hier om een gerechtelijk onderzoek gaat in handen van de onderzoeksrechter in Antwerpen.

Ik zal de vraag niet uit de weg gaan.

Ten eerste, heeft de minister van Justitie gebruik gemaakt van zijn positief injunctierecht om op te treden en wat was dan het voorwerp van zijn vraag?

Het klopt dat ik inderdaad op 20 november aan de procureur-generaal te Antwerpen opdracht heb gegeven om terzake tegen de Arabisch Europese Liga en zijn verantwoordelijken een onderzoek en desgevallend – naargelang de bevindingen van dit onderzoek – een vervolging te laten instellen. Het was met name niet duidelijk of omtrent alle aspecten van de zaak een opsporingsonderzoek was gestart.

Zoals reeds gesteld naar aanleiding van eerdere parlementaire vragen – het is niet de eerste keer dat ik daarover in het Parlement word ondervraagd – moeten wij nu afwachten tot het ogenblik dat het

04.02 **Marc Verwilghen**, ministre: C'est la quatrième question que l'on me pose aujourd'hui à propos d'une enquête judiciaire ou d'une information en cours. Je suis contraint d'y répondre avec la plus grande circonspection.

Le 20 novembre, j'ai demandé par écrit au procureur général d'Anvers d'ouvrir une enquête sur la LAE et, au besoin, d'intenter des poursuites. A ce moment-là, en effet, il n'était pas encore certain qu'une information avait été ouverte à propos de tous les aspects de la LAE. Nous attendons actuellement les résultats de cette enquête judiciaire.

Pour l'heure, il n'y a pas lieu d'étendre notre arsenal juridique. Toutefois, si des aménagements s'avèrent nécessaires ultérieurement, il conviendra d'y procéder selon la voie classique. Je me permets de souligner que la rétroactivité est impossible en droit pénal.

gerechtelijk onderzoek over deze zaak is afgehandeld. Ik denk dat elke uitspraak in de huidige stand van zaken voorbarig is en misschien zelfs schadelijk kan zijn voor het verloop van het gerechtelijk onderzoek. Dat is ook de reden waarom ik mij van elk commentaar ben blijven onthouden met betrekking tot de grond van de zaak.

Ten tweede, volstaan de wettelijke en gerechtelijke middelen om dit probleem te elimineren?

Het is mijn indruk dat in elk geval de definities die we terugvinden in ons strafrecht principieel zouden moeten volstaan om de aangelegenheden die men wenst te viseren gerechtelijk te kunnen vervolgen. Ik denk niet dat er een bijkomend wettelijk of gerechtelijk middel nodig is. In elk geval hebben de gerechtelijke autoriteiten mij niet gesignaleerd dat men zou staan voor een lacune die niet zou toelaten om op te treden.

Ik beantwoord ook meteen uw vraag of dat arsenaal zou moeten worden uitgebreid. Ik zou daarop in eerste instantie ontkennend willen antwoorden. Mocht dat zo zijn, dan moet dat gebeuren op de geëigende wijze en zal de discussie hier moeten plaatsvinden op grond van een wetsvoorstel dan wel een wetsontwerp. Dan zeg ik er ook onmiddellijk bij de krachten niet te onderschatten die daarvan kunnen uitgaan. Iedereen weet dat in strafrechtelijke materies een nieuwe definitie niet met terugwerkende kracht kan worden toegepast, want dan zouden we regelrecht tegen de basisbeginselen van ons strafrecht ingaan.

Hoeveel administratieve en gerechtelijke aanhoudingen gebeurden er?

Ik heb een aantal cijfers bij. Naar aanleiding van de rellen, volgend in de dagen en vooral de nachten op het doden van de persoon van Marokkaanse afkomst – waarover ook een gerechtelijk onderzoek aan de gang is – gebeurden er op 26 en 27 november in totaal 23 gerechtelijke aanhoudingen. Op 26 november ging het om twee meerderjarigen en één minderjarige en op 27 november ging het om acht meerderjarigen en twaalf minderjarigen. Hier gaat het dus om gerechtelijke aanhoudingen.

In dezelfde tijdsspanne zijn er ook een reeks van administratieve aanhoudingen uitgevoerd. Op 26 november zijn er namelijk 10 meerderjarigen bestuurlijk aangehouden, maar geen minderjarigen. Op 27 november zijn er 58 meerderjarigen en 49 minderjarigen bestuurlijk aangehouden.

Wat is de omvang van de organisatie van de Arabisch Europese Liga? Ik kan u daar momenteel niet op antwoorden omdat dit voor een stuk deel uitmaakt van het gerechtelijk onderzoek, waar men ook zicht probeert te verwerven over hoe gereageerd werd, op basis waarvan, met welke organisatie en met welke structuur. Ook op dat vlak moet ik u dus het antwoord schuldig blijven, maar om discretieredenen. Het gerecht doet op dit ogenblik zijn werk en heeft niet de verplichting om de minister van Justitie daaromtrent in te lichten. Ik wacht het gerechtelijk onderzoek af. Ik heb voldoende vertrouwen in de procureur des Konings in Antwerpen en in het gerecht van Antwerpen opdat zij die zaak

Le 26 novembre, deux majeurs et un mineur d'âge étaient l'objet d'une arrestation judiciaire. Dix personnes majeures ont été arrêtées administrativement. Le 27 novembre, huit majeurs et 12 mineurs ont été arrêtés judiciairement; 58 majeurs et 49 mineurs ont fait l'objet d'une arrestation administrative.

L'enquête porte notamment sur l'ampleur et sur la structure de la LAE. J'attends les résultats de l'enquête judiciaire. Il ne fait aucun doute que mon courrier du 20 novembre a suscité une réaction immédiate. Pour conclure, je ne puis que demander avec insistance de laisser la justice faire son travail.

zouden afhandelen zoals het hoort. Ik had u gezegd dat er een brief is van 20 november. Ter vervollediging, opdat daarover geen enkel misverstand zou bestaan, meld ik u dat daaraan onmiddellijk gevolg is gegeven.

Ik kom tot uw laatste vraag. Zijn er aanwijzingen van georganiseerde criminaliteit? Ook hier weet ik dat het gerechtelijk onderzoek lopende is en dat het betrekking heeft op alle mogelijke kwalificaties die in aanmerking komen voor feiten die eventueel gepleegd zijn. Ook daar zullen wij dus het gerechtelijk onderzoek moeten afwachten. De moraal van het verhaal is dat men het gerecht zijn werk moeten laten doen.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben het alvast eens met de laatste zin van het antwoord van de minister van Justitie. Er is in dit dossier maar één opdracht: laat het gerecht zijn werk doen. Ik geloof trouwens dat de minister van Justitie terecht heeft gezegd dat wij alle vertrouwen moeten hebben in het parket, de procureur des Konings en de gerechtelijke instanties in Antwerpen. Ik zou nog een paar punctuele vragen willen stellen die nog niet beantwoord zijn. Wat betreft het positief injunctierecht, was er reeds een opsporingsonderzoek lopende? In de mate dat dit het geval was, is het natuurlijk niet evident dat de minister dan nog eens het initiatief neemt om een onderzoek te vragen.

Ten tweede, ik meen dat u gelijk hebt over wat u hebt gezegd omtrent het voorhanden zijnde wettelijk arsenaal, namelijk dat het op dit ogenblik zou moeten volstaan en dat de gerechtelijke instanties het daarmee moeten kunnen doen, dat er geen signalen zijn van lacunes daaromtrent. Ik zou u echter toch willen vragen om aan de minister van Binnenlandse Zaken mee te delen dat hij onmiddellijk moet opdracht geven aan zijn medewerkers om de initiatieven, die hij neemt om een dergelijke uitzonderingswetgeving voor te bereiden, stop te zetten. Want dat was precies hetgeen hij donderdagnamiddag in de Kamer heeft gezegd. Hij zei dat op dat ogenblik zijn medewerkers bezig waren met het nemen van nieuwe wetgevende initiatieven om in de lacunes van de wetgeving te voorzien. Minister Duquesne was daaromtrent zeer duidelijk. Ik vraag u om de minister van Binnenlandse Zaken uit te nodigen daarmee onmiddellijk komaf te maken en in te gaan op het standpunt, zoals u het hebt verdedigd.

In verband met de gerechtelijke en administratieve aanhoudingen valt het natuurlijk onmiddellijk op dat daarbij weer heel veel minderjarigen betrokken waren en zijn.

Wij moeten inderdaad de vraag stellen of ook dit niet weer een systematisch gebruik is, voorzitter, van minderjarigen om op deze wijze aan vervolging te ontsnappen. We weten op dit ogenblik, met het huidige jeugdbeschermingsrecht, dat deze minderjarigen bij gerechtelijke aanhouding hoogstens een paar weken in een gesloten instelling zullen moeten vertoeven – dat is de realiteit van de dingen – en ze nadien zonder meer vrijkomen. Ik denk dat het ontbreken van het jeugdsanctierecht hier opnieuw een hypotheek is op een efficiënt optreden ten aanzien van al deze elementen van onrust.

Ten slotte, mijnheer de minister, zou ik u iets heel uitdrukkelijk willen vragen. U hebt in de regering een heel belangrijke opdracht. U bent

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Il faut en effet permettre à la justice de faire son travail. Nous accordons notre entière confiance au parquet et au procureur général d'Anvers.

Si une enquête était déjà en cours, pourquoi le ministre a-t-il tout de même demandé une autre enquête en usant de son droit d'injonction positive?

Actuellement, notre arsenal juridique devrait en effet suffire. Le ministre Duquesne doit immédiatement charger ses collaborateurs de mettre un terme aux préparations de la législation d'exception, annoncée jeudi.

De très nombreux mineurs ont été arrêtés. Des mineurs ne sont-ils pas systématiquement utilisés ou exploités pour échapper aux poursuites?

J'espère que le ministre insistera auprès du premier ministre, de son conseiller en sécurité et du ministre de l'Intérieur pour qu'ils laissent ce dossier suivre son cours normal. La justice doit pouvoir faire son travail, de sorte que toute personne qui commet des délits puisse être jugée.

de minister van Justitie, u bent eigenlijk de behoeder van de rechtsstaat. In Frankrijk noemt men dat "le garde des sceaux", de behoeder van het zegel, de behoeder van de rechtsstaat. Zou ik u heel uitdrukkelijk mogen vragen om aan de eerste minister, aan zijn veiligheidsadviseur en aan de minister van Binnenlandse Zaken te zeggen dat ze buiten dit dossier moeten blijven, dat ze hun handen daar moeten van afhouden. Zeg hen: Verhofstadt, De Ruyver en Duquesne, blijf daarbuiten, laat het gerecht zijn werk doen, zodanig dat degene die in deze misdrijven hebben gepleegd, correct terecht kunnen worden, want dat is wat de mensen, de publieke opinie, en wij allemaal op dit ogenblik vragen.

04.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, zeer kort. Er zijn nog een aantal vragen die door de heer Van Parys werden gesteld.

Ten eerste, ik had u een antwoord gegeven met betrekking tot het positief injunctierecht in de zin van: er is een reeks feiten en in bepaalde van die feiten zijn opsporingsonderzoeken gestart en in andere niet. Dat is de reden geweest waarom ik ook gevraagd heb van het volledige pakket in onderzoek te nemen.

Ten tweede, met betrekking tot het aanzetten van minderjarigen tot het plegen van feiten desgevallend, hebben we natuurlijk het probleem dat er tot op heden geen wettelijke kwalificatie ingeschreven is waarbij voor meerderjarigen die minderjarigen aanzetten, inzetten, of misbruiken om feiten te plegen in een verzwarende omstandigheid wordt voorzien. Dat zou ons in grote mate tegemoetkomen.

Wat uw laatste bemerking betreft, die bij herhaling naar voren is gekomen: iedereen moet zich buiten de afhandeling van dit dossier houden tot op het ogenblik dat het gerecht zijn werk heeft gedaan, ook de minister van Justitie.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de officiële erkenning en opening van de justitiehuisen in Veurne en Ieper" (nr. A427)

05 Question de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "l'agrément officiel et l'ouverture de maisons de justice à Furnes et à Ypres" (n° A427)

05.01 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, verontschuldig me dat ik ten aanzien van de problemen waarvoor ons land wordt gesteld mij veroorloof dienaangaande vragen te stellen.

Mijnheer de minister, 2 justitiehuisen uit uw en mijn kiesomschrijving – ik kijk er met enige wellust naar uit – die van Veurne en Ieper liggen mij nauw aan het hart. Uw gevoelsmatige toestand terzake moet nog blijken. Tot op heden zijn de twee justitiehuisen niet officieel erkend en evenmin geopend. In de beleidsnota van vorig jaar of dit jaar wordt de erkenning en de opening in het vooruitzicht gesteld. Uiteraard functioneren een aantal zaken reeds. In Ieper leven heel wat vragen inzake de infrastructuur, de gebouwen en de inrichting ervan. De mensen leveren er verdienstelijk werk en verdienen een goede huisvesting. In Veurne zijn de

04.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Différents faits ont déjà fait l'objet d'une enquête. J'ai demandé que l'on examine tous les aspects.

Actuellement, aucune qualification légale ne permet de considérer le recours à des mineurs pour commettre des faits punissables comme un fait aggravant.

Enfin, chacun, y compris le ministre, doit laisser la justice faire son travail.

05.01 **Yves Leterme** (CD&V): Les maisons de justice d'Ypres et de Furnes devraient être reconnues officiellement au printemps 2003 et ouvrir leurs portes à ce moment. A Furnes, les travaux d'infrastructure sont terminés. La maison de justice d'Ypres est actuellement hébergée dans des bâtiments du département des Finances. Initialement, le début des travaux avait été reporté en attendant que les services des Finances quittent le bâtiment. Une

infrastructuurwerken gelukkig reeds achter de rug.

Wat leper betreft – ik onderricht u over de toestand in onze gemeenschappelijke kieskring -, bevindt zich het justitiehuis aan het Collaertplein in de gebouwen van het ministerie van Financiën. Het ministerie van Financiën is aan uitbreiding van zijn infrastructuur toe aan het financieel centrum iets verderop. Tot op heden werd gezegd dat Financiën eerst moest verhuizen vooraleer er werken kunnen gebeuren om het justitiehuis operationeel te maken. Er zou een nieuw voorstel worden gelanceerd waarbij bij wijze van tussenoplossing een onthaalbalie zou worden opgericht en een betere signalisatie zou worden aangebracht. Dat werd gesuggereerd door minister Daems in antwoord op een vraag die ik vorig jaar heb gesteld. Tot op heden is van die werken niet veel te merken. Vanuit de gemeente Leper wil ik in het midden gooien dat het aanbeveling kan verdienen om een alternatieve piste te onderzoeken waarbij de diensten van het justitiehuis die op dit ogenblik zeer toegankelijk en bereikbaar zijn – ze liggen in de stationsomgeving – een beetje dichter bij de andere actoren van Justitie kunnen worden ingeplant. De vroegere gebouwen van de arbeidsrechtbank lijken ons terzake zeer geschikt.

In de rand van mijn vraag met betrekking tot de officiële erkenning en opening van de justitieuizen in Veurne en Leper wens ik eveneens te informeren naar de stand van zaken met betrekking tot het eerstelijnsonthaal door justitieassistenten, een onthaal dat in principe ook in de justitieuizen moet worden opgezet. Wanneer zal er in Leper een coördinator voor de alternatieve bestraffingen worden aangesteld?

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn concrete vragen. Waarom laat de officiële opening van het justitiehuis in Leper zo lang op zich wachten? Kan er op korte termijn een oplossing in het vooruitzicht worden gesteld inzake de infrastructuur, hetzij een oplossing ten gronde, hetzij een voorlopige oplossing? Welke concrete stappen werden tot op heden gezet? Worden alternatieve pistes onderzocht om het justitiehuis desgevallend dicht bij de gerechtelijke diensten onder te brengen? Zal het justitiehuis van Leper over een coördinator beschikken inzake de alternatieve bestrafing? Zal in Leper een eerstelijnswerking van justitieassistenten worden uitgebouwd rekening houdend met het sterk fluctuerend kader en de hoge werklast van de betrokken diensten?

05.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik mag collega Leterme geruststellen in die zin dat we hier een gemeenschappelijk point of interest delen.

Het is terecht dat u een vraag stelt over het justitiehuis in Leper. Trouwens, u weet dat de opfrissingwerken in het gebouw reeds zijn gedaan en dat men nog op twee zaken wacht die in vervolgorderde staat van afwerking zijn, met name de onthaalbalie die er nodig is en de deugdelijke signalisatie.

In elk geval is de termijn die nu wordt vooropgesteld dat men in het voorjaar zal kunnen overgaan tot de opening van dit justitiehuis in Leper. Wat dat betreft, denk ik dat we dan een serieuze stap vooruit zijn.

solution intermédiaire aurait été trouvée: une fonction d'accueil serait organisée et la signalisation serait optimisée mais, à ce jour, aucun changement n'est intervenu. Il existe peut-être une solution de rechange plus appropriée: on pourrait installer la maison de justice dans les bâtiments du tribunal du travail de façon à la rapprocher des autres bâtiments de la justice.

Pourquoi l'ouverture officielle de la maison de justice d'Ypres se fait-elle attendre? Le problème des bâtiments a-t-il trouvé une solution? Des solutions de rechange ont-elles été envisagées? Un coordinateur des peines de substitution est-il prévu pour la maison de justice d'Ypres? L'assistance de première ligne des assistants de justice va-t-elle être développée?

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Les travaux effectués dans les locaux de la maison de justice d'Ypres sont terminés mais, au rez-de-chaussée, il faut encore aménager un guichet d'accueil et apposer des panneaux indicateurs. L'inauguration devrait avoir lieu au printemps. La distance qui sépare la maison de justice et le tribunal n'est pas plus importante à Ypres que dans d'autres villes. J'ai fait examiner la formule de rechange que vous proposez mais elle exigerait de

U hebt ook een vraag gesteld over de afstand tussen de rechtbank en het justitiehuis in Ieper. Het is zo dat men er in de meeste gerechtshoofdplaatsen op aandringt dat die gebouwen zo dicht mogelijk bij mekaar liggen. Ieper is nu niet een stad die een kilometerslange doorwandeling van het centrum noodzakelijk maakt. In elk geval, het door u voorgestelde initiatief heb ik niet naast mij neergelegd. Ik heb het laten onderzoeken, maar de inspanningen die aan dat gebouw zouden moeten gebeuren zijn niet van aard om ons een snellere oplossing te bieden dan de oplossing die momenteel in uitvoering is.

Het is vanzelfsprekend dat in dit justitiehuis van Ieper in een coördinator voor de alternatieve bestraffingen voorzien is. De coördinator voor Ieper en Veurne zou – omdat het kleinere arrondissementen zijn, gelukkig met minder werklast – misschien dezelfde persoon zou kunnen zijn. Ik zeg het in de voorwaardelijke wijze, want het zal moeten blijken aan de hand van de cijfers. Zoals in alle gerechtelijke arrondissementen, dus ook in Ieper, wordt in een volledige eerstelijnswerking voorzien. Dat behoort trouwens tot het takenpakket van een justitiehuis. Ik ben niet van plan om half werk te verrichten. Het moet overal op een gedegen wijze, conform andere gerechtelijke arrondissement, uitgevoerd worden.

05.03 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, ik ben uiteraard verheugd dat nu een timing vooropgesteld wordt voor de officiële opening die iets concreter is dan hetgeen in voorgaande en huidige beleidsnota's naar voren werd geschoven. Ik hoor dat het in het voorjaar zal zijn. Ik vermoed dat we in tempore suspecto mekaar zullen kunnen ontmoeten bij de officiële opening.

05.04 Minister Marc Verwilghen: In tempore non suspecto.

05.05 Yves Leterme (CD&V): Misschien, maar dat zal afhangen van die aannemer.

05.06 Minister Marc Verwilghen: Laten wij aannemen dat hij steeds meer suspecto zal worden.

05.07 Yves Leterme (CD&V): De tijd wordt inderdaad steeds meer suspecto en dat zal misschien leiden tot enige spoed. In elk geval blijf ik vragen dat de minister en zijn diensten dit van nabij zouden volgen zodanig dat dit justitiehuis zo snel mogelijk open kan.

Op termijn moet een betere huisvesting worden overwogen.

Er werd inderdaad een coördinator aangesteld, maar ik heb vragen omtrent de verdeling van deze coördinator over de gerechtelijke arrondissementen Ieper en Veurne. Herinner u immers dat in het dossier van de toegevoegde rechters is gebleken dat dit niet altijd de ideale formule is. Ik blijf het dossier evenwel volgen, net als de minister wellicht.

Mijnheer de minister, ik wens u in elk geval te danken voor het concrete antwoord dat u reeds gaf en waaruit de zorg blijkt, niet alleen voor een goede rechtsbedeling, maar ook voor een vlotte toegang tot de justitie en aanverwanten in onze stad waar u overigens steeds welkom bent.

nombreux aménagements dans le bâtiment sans offrir de solution plus rapide. En principe, je devrais nommer un coordinateur des peines de substitution par arrondissement. Si la mesure du volume de travail fait apparaître que ce volume dans les arrondissements d'Ypres et de Furnes est bas, cette fonction pourrait être partagée entre ces deux arrondissements. A Ypres comme dans tous les arrondissements sera instaurée une assistance de première ligne. Cela fait partie en effet de l'ensemble des tâches qui incombent aux maisons de justice.

De **voorzitter**: Eigenaardig genoeg moet het hier om een zeer groot arrondissement gaan. Inderdaad, vrijdag, tijdens het colloquium over eerste lijnsrechtshulp hoorde ik iemand een pleidooi houden voor nog meer decentralisatie, maar niet voor lokalen van het gerecht. Misschien is dat lokaal gebonden.

05.08 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is niet alleen een groot arrondissement, maar ook een belangrijk arrondissement.

De **voorzitter**: Zou de eenvormigheid in de benadering zich dan niet moeten verhouden tot de belangrijkheid?

05.09 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is niet alleen een groot en belangrijk arrondissement, maar ook een grensarrondissement.

De **voorzitter**: Ik heb de indruk dat u over Antwerpen spreekt.

05.10 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er zijn buiten Antwerpen ook nog andere belangrijke gebieden in dit land.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. A437 van mevrouw Schauvliege wordt naar een latere datum verschoven

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.22 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.22 heures.*